

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razumno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslople šte. 3.



Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 45.

V Ptuj v nedeljo dne 8. novembra 1908.

IX. letnik.

Kdor seje veter . . .

Že v svetem pismu stoji ta beseda: Kdor seje veter, žel bode vihar . . . In zdi se nam, da so zdaj prvaki tisti, ki so v svoji brezvestni nepredvidnosti sejali veter. Zdaj žanjejo vihar, v svoje začudenje, na svojo jezo in v — škodo nedolžnega slovenskega ljudstva!

Premislimo še enkrat dogodke zadnjih tednov. Nalašč, da bi razburili mladino in si pridobili v tem razburjenju mučeniški venec, — iz samega dolgega časa in iz same želje po hujskanju, — vpriporili so narodnjaški liberaloni letni zbor svoje „Ciril in Metodove družbe“ v Ptuj. Slovenski listi so sami priznali, da je bilo to izzivanje, navadna provokacija, da so liberalni voditelji že naprej vedeli, da bode prišlo do neprijetnih dogodkov. Ti prvaki voditelji so hoteli vpriporiti te prepire, da bi potem delali reklamo za svoje bankerotne „narodne“ štacune, da bi potem lažje kričali hripavi svoj klic: Svoji k svojim!

Vsakdo, ki ima poštenost v srcu in resnico na jeziku, bode priznal, da je bil to edini namen prvaških izgrediv. Reklamo, prav židovsko-umazano reklamo so hoteli delati in žrtvovali so zato svoje pristaše.

Sejali so veter . . .

In potem? — Potem se je umetno vstvarilo v Ljubljani razburjenje postopačev in barab, ki so pričeli izgrede delati, s kamenji in poleni po cesti rogoviliti, — ki so hoteli enkrat pokazati svojo falotsko moč, ki so se hoteli enkrat s tem zabavati, da so tuje šipe pobijali . . . dokler ni vojaštvo s puškami dokazalo, da anarhija ne sme vladati.

Sejali so veter . . . In krvava oblička dveh mladih človeških bitij, krvava dva ustreljena mrliča sta bila plod tega brezverskega hujskanja!

Da, da, sejali so veter . . . imeli so potem vzrok za reklamo, imeli so potem dovolj

praznih fraz, donečih a brezpomembnih besed, s katerimi so poskušali pričeti gospodarski boj. Seveda, oni niso razumeli, niso zamogli preceniti posledice tega gospodarskega boja. Priljickavci so se lotili velikana . . . vsi avstrijski Slovani, torej Čehi, Poljaki, Rusini, Hrvati, Srbi, Slovenci, — in sploh vsi nemški narodi, katerih je veliko milijonov več kakor Nemcev, plačujejo komaj četrti del tistega davka, ki ga dviga država. Nemci na Avstrijskem so torej štirikrat močnejša gospodarska moč nego vsi drugi narodi. In proti tej velikanski gospodarski sili nemštva so pričeli priljickavi prvaki boj . . .

Svoji k svojim, — tako so kričali. Vedeli so sami prav dobro, da je ta boj brezuspešen. Vse edno. Kajti vedeli so tudi, da je na Slovenskem še dovolj bedastih kalinov, ki se bodo dali vjeti. Ko so klerikalni prvaki pred kakimi sedmimi leti ustanovljali svoja konzumna društva, so tudi že naprej vedeli, da bodejo propali. Ali kaj to? Ustanovili so konzumno društvo; saj ni bilo nobene nevarnosti! Ustanovitelj niso nikdar ničesar izgubili; le zapeljani kmetje, ki so dali svoje ime, so bili zaprti in so plačevali krvave svoje krajarce; ustanovitelj pa so se smejali in to dostikrat s polnimi žepi.

Svoji k svojim . . . Zdi se nam, da je celo to gibanje ravno tako umazano, kakor ustanovljenje nesrečnih konzumnih društev. Tisti, ki najbolj kričijo: Svoji k svojim, — ti nimajo ničesar za izgubiti. Liberalni učitelj pač lahko kupi svojo kilo kave kjerkoli hoče; on ne bode ničesar izgubil, ker on nima ničesar za prodati. Ali kmet sam kupuje pri Nemcu in prodaja Nemcu. To je pač kaj drugega! Kakor ti meni, tako jaz tebi . . .

Sejali so veter . . . In kaj so dosegli? Dosegli so, da v nahujskane kraje niso letos prišli trgovci z vinom in sadjem, da so vsled tega cene kmetjskih pridelkov padle. Dosegli so, da so prebivalci čisto nemški mest

sklenili, kupovati le pri Nemcih in Nemcem prijaznim Slovincem. To so dosegli, da so zgrabili Nemci isti meč . . .

Kmetje, ljudstvo, bodi ti pametno! Prvaška politika te je duševno in moralno zanemarila, zdaj te hočejo prvaki še telesno izstradati, zdaj ti hočejo še tiste kupce odvzeti, od katerih si odvisno!

Prokleta taka politika! Sejali so veter . . . in sejejo ga še . . . Izgredi so minuli, napadi ponehali, tudi najbolj razburjeni smrkolini so postali mirni. Pa zdaj se izve čudne reči! Izvedelo se je namreč, da so prvaki prav nečedna sredstva v svoje namene rabili. V Mariboru so zaprli prvaške priče, katerim je dala „posojilnica“ po 30 K, da pričajo, zaradi tega, ker so na sumu, da so po krivem prisegli . . . Kaj pravita gg. dr. Rosina in dr. Pipuš k temu? . . . Kriva prisega — politično sredstvo? — In še več, še več! Pretekli petek ponoči se je zbrala banda opijanjenih prvaških falotov v Ptuj in je razbila vse šipe deške šole. Torej hočejo zopet nemire! Zopet hočejo ti falotski smrkolini razbijati, zopet hočejo nesrečo! Zopet sejejo veter . . .

In želi bodejo vihar, grozoviti vihar, nepričakovani vihar . . . Nekateri slovenski voditelji so bili že od slovenskih kmetov pretepeni, ker kmeti nimajo več odjemalcev . . . Vsak dan dobivamo pisma, v katerih se slovenski kmetje pritožujejo čez svoje slovenske voditelje, čes da jim ti odvzamejo dobiček, da jim preženejo kupce, da jih izročajo lakoti . . .

Oj dà, želi bodete vihar, brezvestneži, in ta vihar bode pomedel z vašo veliko lažjo . . .

Politični pregled.

Proti bojkotu, ki ga vpriparjajo prvaški mogotci na škodo našega ljudstva, stavili so napredni poslanci sledeče vprašanje na c. k. namestnika: „Kakor znano, se v slovenskem časov-

Sanje vojaka.

(Spisal Mathias Pocherz, Račje*).

»Kako se mi je sanjalo, Vam po pravici povem, ker nič mi ni prišlo iz spomina«. Tako mi je pravil stari Janez, bivši vojak. »Ko sem enkrat v sanjah hlače pral tam pred Goriško kasarno, kar jo primahata dva civilista. Poznal sem takoj, kdo je, pa nisem se izdal. Prvi je bil Jezus, drugi pa sv. Peter. Takoj sem jima salutiral. »Priatelj, daj nama kaj za jesti«, dejal je Jezus. »Glej, lačna sva«. Precej sem stekel v kasarno, in prinesel komaj načet hlebeček komisa. »To je vse kar imam«, sem dejal, »menaja bo še le ob ednajstih«. »Zakaj se pa držiš tako kisto«, me je vprašal Jezus čisto po domače. »Eh«, sem dejal, »na sv. gori smo imeli vajo ali tibunjo, pa sem ležal na trebuhu in zobal črnice. Kar so prišli hauptman, ki me živega ne morejo videti. Ko so zagledali, kak se gostim in nič ne pazim na sovražnika, so mi pa dali šest ur železnih mašetrov. Nocoj jih bodem držal od šestih pa do polnoči«. Tako sem pravil in nič se nisem lagal. Sv. Peter je pa debelo gledal in pretepal-komis, kakor da bi devet dni delal in nič jedel. Odrezal sem mu drugi kos, pa tudi tega je hitro pogoltnil. No, dal sem mu še tretjega, kateri je bil tudi kmalu pod streho, Jezus je pa komaj pokusil malo prvega koščeka. »Imaš nemara kaj

opravi v kasarni?« sem vprašal lačnega Petra. »Veseli sem, da me niso potrdili«, pravi Peter. »Prav imaš«, sem dejal. »V kasarni ima dolgečas mlade, samo v kantini je vsaki šesti dan še nekaj življenja. O, Jezus ti meni pomaga kam drugam, lepo te prosim!«. »No, ker si tako dobrega srca«, je dejal Jezus, »da nič ne preklinjaš in se nič ne pridurjaš, te transferiram k 47. regimentu v deveto deželo. Adijo Janez!«. Korajžno sem upilil za pozdrav na desno uho in kakor bi mignil, sem zdrav in vesel, z svo vojaško opravo stal v najlepšem mestu devete dežele. Na trgu so me čakali mestni župan, vsi očaki in veljaki, vsi generali in oficirji v paradi. »Oh, ali si ti Janez?«. »Živijo« so me pozdravili župan, ko so me zagledali. Hvala Bogu, da si vendar enkrat tukaj, komaj smo te pričakali, zatoraj bodi priscrno pozdravljen in dovoli, da ti poneseš tanistro v kočijo. Tudi najvišji general je hotel z menoj govoriti, pa sem mu mignil, da sem že sit časti. Župan mi je predstavil vse oficirje in vso gospodo. Zahvalil sem se v kratkih besedah za slovesen sprejem. General in župan sta me prešla vsak pod svojo pazduho in me spremila k lepi kočiji. Prvi je nesel moj telečnjak, drugi pa skrinjico. General me je posadil na desno stran in prisedel k meni, župan je pa zlezal k vozniku na kozla. Ob obeh straneh široke ceste, so stale oblečene device v špalirju in vpile: »Živijo Janez« in rdeče rože in najglčke so mi metale v voz, da sem se skoraj zadušil. Pokali so možnarji in peli zvono. Povsod je bilo vse črno ljudi, in vse je vpilo in kričalo, meni na čast, kar se je dalo. Bog nas varuj, saj

pravim česa človek vse ne dočaka. Od vsega tega hrupa in šundra me je že glava bolela, vendar sem se premagal in se veselo držal po konci. Vpoldne smo se ustavili pred strašno lepo palačo. »To je kasarna«, je dejal župan pohlevno. »Ce ti ni všeč, pa pojdim v drugo«. »Bo že«, sem odgovoril, »kaj bi si izbiral«.

Pred vojašnico so bili postavljeni vsi hauptmani mojega novega regimenta, po velikosti v vrsti. Vsakemu sem segel v roko in rekel kaj prijaznega. Vsak me je hotel imeti v svojo kompanijo. Toliko da se niso stegli za me. Lej ga spaka, sem si mislil, in poklical Kočvarja, ki je gledal od daleč. Pomarančar je moral od hauptmana do hauptmana, da so vlekli številke. Roke so se jim tresle in napejali so obraze, ko so segali v vrečko. Mlad hauptman je izvel najvišjo številko in me dobil. Od veselja je skoraj omedlel. Zdaj smo šli v kasarno. Tam je bilo vse iz samega mramorja, srebra in zlata, vse polno dragih kamenov in biserov, da mi je pešal vid. Precej je prišel kuhar in me vprašal, kaj jem najraje. Dejalo sem mu, da sem zadovoljen s tistim, kar jedo generali. Sedli smo za lepo pogriženo mizo in prinesli so rižve juhe z graham, potem pa sulca dolgega kakor sablja in pa čespljevo kašo. Komaj smo to pojedli, smo dobili telečje pečenke, pečenih plodanov, golobčkov, puranov, kapunov, rac, in vsega zlodja. Posebno me je veselilo, da smo vsi le jedli in pili in da nihče ni zinil kaj nepotrebnega. Za primako smo imeli cviček in krški teran.

Odšel sem si hlačni jermen in ga izpustil za dve

* Prav radi priobčimo to povest iz vrst priprostega našega ljudstva. Op. uredn.

pisju in z letaki v zadnjem času za gospodarsko bojkotiranje nemških trgovcev na brezobzirni način deluje. Do kakšnih sredstev grabi to hujškanje, je iz tega razvidno, da so šolske sestre na celjski okoliški šoli med otroke plakate za bojkot razdelile. Poslanci stavijo tedaj vprašanje: 1. Ali se hoče g. namestnik o istinitosti teh novic prepričati? 2. Ali hoče vse potrebno ukreniti, da se temu nečuvanemu nastopanju konec napravi? — Tudi v deželnem šolskem svetu se je v tem oziru govorilo. In to je prav, kajti ravno prvaški učitelji spadajo med najhujše hujškače.

Vinska postava. V štajerskem deželnem zboru so stali nemški poslanci Wastian, Stiger, Ornig in tovariši na namestništvo sledeče vprašanje: „Pri sklepu lanske leto uresničene pogodbe je dala ogrska vlada avstrijski zagotovilo, da bode tudi na Ogrskem temom enega leta ednako novo vinsko postavlo napravila. Pogodba velja zdaj že čez eno leto, ali o ogrski vinski postavi ni ničesar slišati. Ogrska ima pri temu postopanju, s katerim je ogrska vlada svojo besedo prelomila, lepe dobičke; avstrijskim vinogradnikom pa se s tem oteži oddajo vina. Na ogrskem dovoli vlada, da se vinu dodá sladkor, spirit, sploh da se vino kvari. To konkurenco se čuti na Štajerskem prav občutljivo. Ona je tudi vzrok, da naša domača vina letos prave cene ne dosežejo. Te razmere dajejo avstrijski vladi resno dolžnost, da vpliva z vso močjo na uresničenje primerne ogrske vinske postave. Tudi bi bilo na to delovati, da imajo iz inozemstva dobljena vina potrjeno o njih pristnosti in da se ne smeje preje porabiti, dokler se tudi na Avstrijskem ne preiščejo. Zlasti naj bi se oziralo na ogrska vina. — To je pač pametni opomin. Kajti sleparsko narejena ogrska vina, ki nikdar vinograda videla niso, tvorijo veliko konkurenco. In mi res ne razumemo, zakaj bi vedno od madžaronskih Košutovih škodo trpili!

Velevažna postava. Postavni načrt glede zavarovanja za slučaj bolezni, onemoglosti in starosti se je državni zbornici predložil. Načrt obsega novo ureditev dosejanega delavskega zavarovanja (zavarovanje za slučaj bolezni in nezgode), nadalje zavarovanje za onemogle delavce, končno pa starostno zavarovanje delavcev in samostojnih malih posestnikov, malih obrtnikov in trgovcev. Zavarovanje za starost in onemoglost je sestavljeno iz lastne in državne pomoči. Pri delavcih se poleg tega delodajalce pritegne. V splošnem se zavaruje vse, ki vsled malih dohodkov niso v položaju, si kaj prihraniti. Zavarovanje za bolezen se je raztegnilo na vse mezne delavce, tudi na kmetijske, nadalje na domače delavce in na posle. S tim bodejo bolniške blagajne veliko več storile; trajala ne bode bolniška podpora več samo 20 tednov temveč 1. leto. Troške za zavarovanje proti nezgodam bodejo odslej samo delodajalci plačevali, medtem ko so morali delavci doslej 20% dodati. Invaliditetno in starostno zavarovanje bode odslej obvezno. Delavec bode dobival s 65. življenjskim letom starostno rento. Ako postane preje onemogel, dobi invalidno rento. Visokost rente bode odvisna od trajanja in od visokosti vplačanih doneskov. Zaostali dobili bodejo en-

kratni odplaček. Zenskim zavarovancem se bode pri ženitvi polovico vplačanih doneskov povrnilo. Doneski se bodejo preračunili po mezdni razredih; polovico bodejo plačevali delavci, drugo polovico pa delodajalci. Pri samostojnih osebah je določen obligatorni minimalni donesek. Skupni troški vsega tega zavarovanja bodejo znali v prvih letih 13% milijonov kron, v 4. letu približno 18 milijonov, v 10. letu čez 106, v 20. letu čez 206, v 40. letu pa 227 milijonov kron. Potem bodejo znali vsako leto 305 milijonov kron. Država prevzame stalno od tekočih upravnih stroškov svoto od 2 milijonov kron, nadalje državni doplaček 90 krofi k vsaki renti. Država bode tedaj okroglo 100 milijonov kron na leto doplačala. Upamo, da bode ta velevažna postava čimprej uresničena.

Vojska? Položaj je še vedno nejasen in ne more se ničesar gotovega reči. Bojni glasovi v Srbiji so se sicer malo pomirili. Kajti vsi zastopniki velevlasti so Srbiji odsvetovali, delati neumnosti. Ali v kljub temu gre protiaustrijska propaganda naprej. V sredini te propagande stoji srbski prestolonaslednik, ki je zanesljivo — tepec. Demonstracije se ponavljajo. Avstrijska vlada pa zapira pridno v Boznijo in Hercegovini glavne srbske rogovileže. V Budimpešti je hotel neki fanatični Srb z bombo avstrijske monitorje v zrak spustiti. Ali zapazili so ga pravočasno in ga zaprli. Govori se, da hoče kralj Peter „po revolverjevi milosti“ odstopiti in prestol svojemu bedastemu sinu pripustiti. Še to se manjka, da bi ta smrkolin bil kralj. Tudi v Črnigori gre hujškanje proti Avstriji naprej. Celó Rumunci so nastopili in se izjavili proti naši državi. Turki pa bojkotirajo še naprej avstrijske trgovce. Že iz tega je razvidno, da je položaj precej napet. Naše mnenje je to-le: Vsi narodi, vse države na Balkanu so tekom zadnjih let dokazali, da se ne znajo sami vladati in da so vsled tega večna nevarnost sosednih držav. Red se mora enkrat v tem peklenem kotlju napraviti! Na drugi strani ne moremo pustiti Boznijo in Hercegovino, za kateri deželni je tekla kri naših očetov in smo plačali čez 1 $\frac{1}{2}$ tisoč milijonov kron. Sala na stran! Mi nismo za vojsko. Ali treba je priti kalcu na Balkanu povedati, da smo mi gospodje, treba mu je zobe pokazati. In če je to potem našim s Srbi pobratnim prvaškim veleizdajalcem prav ali ne.

Naš koledar izide v najkrajšem času, — lepši, večji in obširnejši kot lanske leto. Kdor ga hoče zanesljivo dobiti, naj pošlje 60 vin. za ceno in 10 vin. za poštnino, skupaj torej 70 vinarjev.

Dopisi.

Ljutomer. Dragi mi „Štajerc“, blagovoli sprejeti te-le vrstice. Jaz ti hočem sporočiti naše farovške podrepnike veteranskega društva, ker so fehtarili po Cvenu in Mali in so 10 drvenk zrnja dobili ter prodali. Voditelji so zato

so pohvalili vse tiste, ki so najlepše plesali, najbolj pa mene. Po ukazu so gnali arestante na vrt za kasarno. Tam so mogli ubogi grešniki za kazen kegljati do poznega večera. Ob osmih smo večerjali. Naša kompanija je dobila štiri sodečke piva. Pred deveto uro je prišel hauptman vprašat, če bi kdo hotel listke vzeti in nam jih je ponujal, na katere smo morali podpisani obljubiti čast in hvalo, da ga najmanj tri dni ne bo nazaj v kasarno. Skoraj vsi smo vzeli koristne listke. Od samega vesolja nas je povabil hauptman s sabo v cirkus. Dober mož je bil, prav zelo dober, toliko moram reči. „No, pa se imamo prokletu dobro tukaj“, sem dejal lajtnantu, ko smo se peljali v cirkus. Oh — oh, da sem moral zakleti. Kakor bi me odnesla burja, sem spet čepel v Goriški kasarni, ter pral svoje hlače in sline so se mi cedile po pečenkah in poticah devete dežele.

— O — da bi bil vsaj „presneto“ rek, pa ne „proketo“, pa bi še užival najboljšo menažo na svetu in se po gospodsko vozil na vojaške vaje. Tako sem bil jezen, res peklenko jezen, da sem ga polomil tako grdo. — „Saj so bile samo prazne sanje“, sem tolažil čudnega Janeza. „To je vse res“, je godajal ježno. „Ej naj bo če je že tako ali tako, markiral sem ga, pa markiral, če prav samo v sanjah. Ko sem se reva zbudil, sem se naglo trikrat pridušil, da ne zakolnem nikoli več, pa tudi ne bom, če vse hudič vzame.“

najboljši, ker so komando zatajili kakor sv. Peter Kristusa. Na cesarjev rojstni dan dne 18. avgusta so šli na kolodvor križovskim veterancem nasproti. Šli so mimo Štrasserja. Velner zasepeče na ušesa načelniku. Blagajnik začne: Korajža dečki, musik einšlagen! in so šli ko vrag. Pa jih ni bilo. Šli so nazaj k sv. maši in potem v „Bräuhaus“ vsak na en gulaš. Ob 10. uri se sliši: zdaj grejo. Te pa vsi kvišku, uha kakor zajci. Zdaj gre hitro eden in pride nazaj: šli so v farovž in nesli diplomu g. dekanu. In potem nastop, pozor, glej na pravo, dobro, hajd z nami. . . . Pozor, vsi s konjev dol in na osle gor, tam ostanite, dokler se vam ne zjasni kakor sv. Pavlu. Kajti svojo komando, katere ste se učili, ste prodali kakor Judaz. . . . Usmiljena vredni ste!

Terbegovci pri sv. Jurju ob Ščavnici. Ob ljuba dela dolg, to je stari pregovor. Ker so stari pregovori najbolj resnični, hočem tudi jaz svojo obljubo izpolniti, da se pred novim letom kolikor je mogoče dolga rešim. Zadnjikrat sem vam obljubil, da vam naznanim petje vrabcev, ki pojejo našemu občinskemu predstojniku žalostinko. To je bil moj dolg in tega se hočem rešiti s tem, da vam naznam, da so se vrabci nazobali dobrega prosa in nasrkali sladkega vinskega mošta ter pojejo sedaj to-le pesnico:

„Strigovska dolina ni še urejena,
vpije glasno predstojnika žena;
je hišo preiskal postave oko,
so sina zaprli v ječo temno.“

Med stenami mrzlimi sin premišluje,
kako se prelom postave kaznuje,
pomagat ne more sam Habakuk,
ostal bo za zmajr pisani čuk.

Nad sosedni se oče huduje,
želi da se jih kaznuje,
ker so njega in sina izdali
in se orožnikom niso lagali.

S prošnjami župnika in Ploja nadleguje,
vsaj eden za njega se naj poteguje,
obadva lepe sta diplome dobila,
ja nekaj zanj bosta storila?!

Župnik na kratko se izgovarja:
Neveden sem, pojd' raj do notarja.
Nasprotno trdi hofrat Ploj,
da zagovor bo vržen na gnoj.

Vrabci mi hočemo pesen skleniti,
Mogočnega pa prav lepo prositi:
Za predstojnika nam izberi druge može,
sedanje pa naženi v črne gore. . . .

Nadvrabec.

Mi davkoplačevalci te občine pa stavimo sledeče javno vprašanje: Ali je c. k. okrajnemu glavarstvu znano, da je žandarmerija dne 2. 8. t. l. pri našem občinskemu predstojniku našla več sumljivega blaga? Ako je to c. k. okrajnemu glavarstvu znano, zakaj ne uredi, da se odstavi ta in izvoli drug občinski predstojnik?

Ribnica na Pohorju. Živijo, živijo, pa še enkrat živijo! — ha-ha-ha! Da nas ne boste zavidali, kako srečna je pohorska Ribnica! Ni pod milim solncem bolj srečne občine. Nobenih občinskih doklad ne bo, birič ne bo hodil okoli, toča ne bo pobijala, ja ne bo nobenih nesreč in nezgod. Ali ste radovedni, dragi bralci, zakaj vse to? Ja, ja, na slavni Ribniški občinski hiši se je ko jutrajna zarja zablesketal nepopisljivo ginja livo lepi samoslovski napis. Vprašamo vas, slavni gg. občinski možje in fante: zakaj ste pa popred od Nemcev in „nemčurjev“, kakor nas imenujete, pobirali in na rabot zahtevali? Saj smo morali ravno tako žrtvovati do belih kosti, kakor blagorodni prvaki in narodnjaki! Zato raj odločno zahtevamo, da nam napravite tudi nemški napis, če ne, si ga pustimo sami napraviti. Hiša je gotovo tako naša, kakor vaša. Ali pa občinske stroške pokrivajte sami! Napredni kmetje, postavimo se na noge, da ne bojo z našim kravim denarjem delali, kak si bi kak fant namislil. Kako je bilo lepo mirno v tihi Ribnici, dokler se na Roženvensko nedeljo priklati nekaj študentev, pjebov, kateri so razburili vso ljudstvo. Popred je mislil gosp. Pahernegg z svojo „leibgardo“, na čelu njim njih „pjeba“, ki čuje na ime Brunčko, Ptujске gospode pregnati in mesto razdajati; ali hvala Bogu da so jih spodobno sprejeli. Zapomnite si, g. Pahernegg in njegovi lakaji: kdor seje preprij, žanje vihar! Tukaj pri nas so se hoteli pa zgrazati nad Ptujčani in odobrat lopovsko dejanje Ljubljancanov.

lunknji, ker sem videl, da so delali generali ravno tako. Na to so prišli na mizo pečene klobase, mesene jeternice, krvavnice, rižovke, kar je kdo hotel. Zraven pa skleda velika kakor turški boben, polna kislega zelja in fižola. Ko smo si nekoliko odelnili, smo jedli za obliček vsakovrstne potice, pogache in kolače. Odpel sem hlači jermen, ter ga spriavl v žep. General mi je prižgal vržinko, pili smo še črno kavo, potem se je pa gospoda poslovila od mene in drugih. Po kosilu je prišel vojaški zdravnik in jen atanko preiskal vso kompanijo, če je res vsak mož sit in se ni morda kdo samo potuhnil. Potem smo šli pa spat. Ob štirih popoldne so nas zbudili. Pogledal sem skozi okno na dvorišče. Kaj sem zagledal, kaj pravite? Vse polno fjakerjev! „Rekrute peljamo eksercirat“, mi je dejal hauptman. „Če hočete, se lahko peljete z nami.“ Sedli smo po štirje in štirje v vozove in tako se je peljala vasa kompanija razven čevljarja, krojača in kuharja na učilišče. Tam je bilo na zeleni loki že vse polno mladih deklet. Vsak si je izbral svojo, godba je zaigrala polko in začeli smo eksercirat, da se je vse kadilo. Hauptman nas je hvalil vse, posebno pa mene. Saj skoraj ni moglo biti drugače. Le prekmalu je neusmiljena trobenta zatrobila k južini.

Neradi smo nehali prijetno vajo in nevoljni sedli v vozove, v njih smo prav lepo defilirali pred hauptmanom, ki se nam je ginjen zahvalil za naš trud. Južinali smo mlečno kavo z smetano. Precej potem so prišli brivci, ki so vsacega moža lepo osnažili, namazali in počesali, ker smo imeli opoldne očišeno povele ali „pefeli“. Tu

Pa „zarukani“ pohorski fantje, kmetje in delavci, so jih podučili, da hočemo imeti mir in se ne pustimo komandirat od teh mlečozobnih fantekov, ki ne vejo kako se krul služu, vejo le kako se je in hlače trga po klopih. G. Pahernega opominimo pa, namesto ko kupuje slovenske firme za obrtnike, kateri bojo gotovo obžalovali (če že ne?), naj raje pusti kapelico pri sv. Bolfenku prenoviti, ali pa čisto odstraniti, da ne bo izgledalo kakor pri kakih culoakafih. Žalibog, da obstoji Pahernigovo premoženje večina od hudo-kočkih posestnikov; zatoraj bi se spodobilo, ko bi jim vsaj za spomin lepo novo postavil. Mi tudi „kritel-oberstu“ svetujemo: skrij se med bratce Čeha in ne pridi več v javnost na svetlo, če v drugič znaš še bolj občutiti koščeno pohersko pest. Nekemu občinskemu odborniku, z visokim kragnom in z lepo zaviljenimi brkami, pa želimo večkrat po kozlih pokati; gotovo je bil tedaj „kapital-sehcender“, ko je neki delavec rekel „heil“, pa ga je hotel pustiti aretirat; pa g. redar, iskušen mož je izjavil: za te besede nimam pravice. Pa položite sablo dol, je „lautal befel“. Jelste gospod urednik, da še nismo pri teh zadnjih? Jedno stopinjo smo še viši od Krofovčanov? Mogoče je pa tudi, da je izšla postava v tem burnem času, da lahko za vsak „heil“-klik se areтира; tedaj te pa prosimo, dragi „Štajerc“, isposluj nam tudi paragraf, kadar bojo po noči „živijo“ krokali, da se jih tudi lahko zapre. Višjo oblast pa pozivljamo na to, da strogo postopa proti hujskajočimi visokošolci; naj upelje zakon: ali v šolo ali pa h pavrom stelo sekat. Gotovo bode veliko nezgod izostalo, če se iznebimo teh poletnih beračev in ponočne toče. Če tako gre naprej, kaj bo iz tega? Lep izgled imamo od Srbije! Ti bojo hujskali in hujskali, pa še „Krüppelsteuer“ ne morejo plačati, drugi nedolžni fanti pa morajo potem kri pralivati.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Občinskemu predstojniku v Slabatinah se podira stolec. Nam poznani dopisun piše v zadnjem „Slov. Gospodarju“, da je tega kriv trgovec g. Lasbacher v Seliščih. Ali ta dopisun se grozno moti, kajti dosedanj občniški predstojnik, poznani pod imenom Antonov Južek (tudi Portuhov Južek) ni priljubljen v domači občini, še manj pa v sosednih občinah. Da se take osebe spravijo iz občinskega stola, je pač skrajni čas! — Da bo prišel v javnost značaj tega možaka, bomo pisali prihodnjice več ter z našimi dokazi šli za več let nazaj. Tedaj potrpljenje, dragi dopisunec! Premišljuj raje, kako oslarijo si naredil, ko si vložil rekurz proti volitvi ter si sam sebe in svojo neumnost višjim uradom javil.

Iz Središča. Zelo nas je, ljubi „Štajerc“ razveselilo, da si v predzadnji številki naše prveke malo pobiksali ter jih malo za njihova kosmata ušesa prijel. Prav imaš, kar si jim rekel; prišel bode še dan, ko bomo enkrat pred njih stopili ter jim par krepkih v obraz povedali. Povedali jim bomo, da naj se spominjajo, kako jim je lani pri občinskih volitvah „šepkalo“, kako so se prilizovali; tedaj smo jim bili dobri, tedaj bi nam najraje zlezli iz same prijaznosti bogve kam. Ko smo pa po toči toliko škode imeli, niso nekaterih posestnikov našli, zbiralo se je istih, ki so bili „vredni“ podpore. Ni se dnevu noč in tudi vi središki prvaki boste pometeni iz občinskega odbora, tajna volitev bo vam metla, ki vas bo pobrala in tja porinila, kamor spadate. Z vašo hujskarijo in vašo „politiko“ še nas boste čisto na boben spravili. Vi vedno kričite „svoji k svojim“, držite se tega gesla, ne prodajte tudi ničesar takemu, ki „ni vaš“, raje šenkajte vino vašim gotovo slovenskim vinčarjem, predno ga prodate Nemcu. Vi ste na suhem, kakor lisjak lazite okoli Nemcev, da vam vino odvezamejo, mi pa da ostanemo z našimi pridelki na cedilu. Marsikateri si je mislil: letos si bom malo opomogel; a glej, pride kedo vina kupovat? Središki bogatci, zdaj pokažite svojo slovensko srce, bogata središka občina, zdaj daj dober izgled gesla „Svoji k svojim“. Pokupi vso vino, Bog vari, da bi ga kdo drugi potem dobil spet od tebe, nego „pristni Slovenci.“) Naši prvaki vedno kričijo: vse mora slovensko biti, proč z nemškim jezikom. Dobro! Zakaj pa

se tedaj vi glavači nemški med seboj spominjate, zakaj pa ste se vi nemški naučili? Seveda, zdaj ko nemški znate, si mislite: mi smo na suhem, te drugi, naše ovčice, ki nam vse verjamejo, pa se naj vtapljajo v zaslepljenosti. Pri shodu v Horvatovi krčmi so se neumnosti na debelo prodajale in med drugim se je reklo, da hočejo Nemci nas Slovence za sužnje narediti. O ti sirota! Nad tisoč let že živijo Nemci in Slovenci v naši državi in še nismo Slovenci sužnji postali; tedaj gotovo tudi ne bomo v veku rihtarja in penzioniranega krčmarja Šinkota. Hujskaci pač, prvaki nas hočejo za sužnje narediti s tem, da nam zabranjujejo drugi jezik! Mi naj bi bili vedno lepo ponižni in oni bi se iz nas norca delali. Mi imamo v Središču 3 vrste ljudi. Ti prvi so seveda prvaki, njim na čelu nerodni župan, pardon narodni Šinko. Ta je sila ošaben mož in misli, da se mora vse zgoditi, kar si on stuhla. Na južno železnico je baje že pisal, da mora „cug“ slovenski „fučkati“, kadar vozi v napredno-narodno Središče. Zdaj baje namerava Košuti pisati, da naj ukrene, da se v Čakovcu razobesi slovenska zastava, če pride „On“ ali kak njegov general-štabni oficir tja „gvirca“ pit. Njegov adjutant, znan kot prvi govornik po celi „širni slovensko-napredni“ zemlji, je posebno zdaj v zadnjem času zelo razburkan in hodi okoli kakor da ga ne bi bilo večjega modrijana od njega. Pravi se, da je zato zdaj tako razburkan, ker zdaj vince, „to staro rumeuo“ burka. Ti drugi oficirji pa v večinoma čepijo v gorah in kaj milo molijo k sv. Urbanu, da bi jim poslal kakega nemškega vinskega trgovca. Ta druga vrsta naših ljudi so ti mladi, naprednjaki. Ti so že tako napredni, da se jim bo celo moral šnops-tempel ali kak napredno-narodno-vseslovenski-protiklerikalni-, brezverski kurečjak spovati, kjer bodo svoja zborovanja in shode imeli. Do zdaj morali so shode imeti na nekem dvoru na gnojišču. Domači kokot je žalosti umrl, da so ga pregnali izza svojega „duhtečega“ kraljestva. Tretja vrsta ljudi smo mi, tvoji prijatelji. Ponižni in pohlevni smo, smejimo se našim narodnjakom in njihovim „faflarijam“ ter si mislimo: „Bog jim daj pauke“.

Iz Konjic. Na dan Vsehsvetih so se vršili tukaj pri nas na pokopališču pretepi; kdo je tega bil kriv? Drugi ne kakor sin klerikalnega posestnika Videčnika v Benzini. Ta hiša je do cela klerikalna ali sploh cela občina z županom vred, pa vendar je falotstvo in divjaštvo v najlepšem cvetju v tej občini. Mlajši sin Videčnikov Tonček je napadel nekega rokodelskega pomočnika in prišlo bi bilo do hudega pretepa, ko bi ne bil napravil mir pokopališčni nadzornik Kramer. Dotični nesramnež se bode zavoljo tega pred sodnijo zagovarjal. Ali vi, oče Videčnik, mi vas vprašamo: nimate vi kakšne brezovke za tega Vašega sinčka, da bi ga malo postrahovali? Mislim da ste tudi druge vaše otroke mogli strahovati, saj so Vaše hčere po-božne nune in tudi vaš sin je lani novo mašo bral. Zato Vas, oče Videčnik, opozarjamo še enkrat: strahujte vašega poredneža, da ne bo ljudi napadal, po krčmah razbijal in pa nemire delal, drugače še boste kaj več slišali od Vašega lepega sinčka.

Iz Račjega pri Mariboru. Kako ljudje danes „Štajerca“ šinfajo; in ravno narobe, da tisti kateri „Gospodarja“ in „Naš dom“ berejo, so stokrat bolj slabi, nego oni kateri „Štajerca“ berejo. Tukaj je včeraj, na dan Vsehsvetih, ko je tako veliki praznik bil, neki kmet otavo zba-seval in ravno ta ima naročen „Naš dom“ ter je trdi Slovenec. To je lepo in ti ljubi „Štajerc“, take kristjane malo pokrtači!

Iz Škocijana. Dragi mi „Štajerc“! Gotovo ti še ni znano, da smo zgubili našega č. g. rajnega Mikuluša; naj mu bo zemljica lahka! Novico, kateri ti imam za poročati je, da pride baje na to mesto iz St. Jurja na Vinogradih sem v Škocijan za župnika gosp. Vinc. Poljanec. To je menda mož, kateri zna strašno močne „bombe“ metati na list „Štajerca“. Že ko je bil še kot kaplan v Škocijanu, je znal to dobro nganjati. Hodil je po hišah; če je videl kje „Štajerca“ na mizi, no to je bil jej, nakar je začel časopise kakor „Naš Dom“, „Š-Mir“ i. t. d. ljudem usiljevati. Trdil se bo baje močno, da bode kršč. socialno bralno društvo močno

razcvetelo. Mi naprednjaki se tega ne bojimo, ampak že popred čestitamo, da bode naš „Štajerc“ ja redno iz pošte v Škocijan v pravem času prihajal, ne kakor dozdej se nekaterim naročnikom godi, da „Štajerca“ šele v 14tih dneh po izhodu dobivajo. Za ta red bomo tudi skrbeli, ker ga klerikalčki prej izberejo, potem še le mi...

Kaplja na Dravi. Dehant in župnik Ogriz je zelo razburjen, ker so izpadle volitve v občini Spodnji Ljubelj tako slabo za črnuhe. V svoji jezi se je ta črnosuknež celo tako daleč spozabil, da je opsoval na grd način neko drugače zelo pobožno ženo nekega železničarja. Bolje bi pač bilo, ko bi ta blagoslovljeni možicelj počenjanje svojega mežnarja nadzoroval. Bilo bi tudi skrajni čas, da bi se stariši onih „jungfrav“, ki se snidejo večkrat pri njemu in pridejo z najrazličnejšimi ljudmi skupaj, malo bolj za vse to zanimali, kar se tam godi. Ali nas razumete? Drugače bi morali jasneje govoriti!

„Kmetje so večinoma resni; tudi v najednostnejšem predstavljanju so težki, kakor da bi visela zemlja na vsaki koreninici njihovih misljenja. To celo kmetje, ki hodijo s pipo v ustih globokoumno okoli in se čutijo vendar-le polnoma prijetne. Kmetje peljejo življenje, ki je resnično; kajti kdor na tem planetu polnem toče in solnca, smrti in ljubezni, nehvaležnosti in ljubezni drugače živi nego resno, ta si sam sebi nalaže napačno življenje. — Kmetje, ki imajo težko žetev na polju, so tihi in razburjeni, polni nemira in polni hvaležnosti; oni so resni, nepreračunljivi, kakor ženske, ki so spočele; tudi te se smatra dostikrat na čustvu bolane, in vendar so v cvetju svojega zdravlja...“

Max Bewer.

Novice.

Naš koledar, gotovo najboljši in najzanimivejši kmetški in napredni koledar na Slovenskem izšel bode sredi tega meseca. Opozarjamo svoje čitatelje še enkrat, da naj se čim prej naročijo. Kdor pride prepozno, temu ne moremo garantirati, da bi koledar dobil. Lansko leto so bili dve nakladi koledarja takoj razprodani in stotero somišljenikov ni koledarja več dobilo, ker so prepozno prišli. Torej naročite se takoj, dokler je še čas. Koledar košta 60 vinarjev, poština pa 10 vinarjev, torej skupno 70 vinarjev. Najbolje je, da se to svoto ali v denarju ali pa v markah naprej pošlje. Kajti poštno povzetje (Nachnahme) košta veliko več. Tisti, ki so se naročili, naj torej tudi denar pošljejo. Kdor odzame 10 koledarjev, dobienega zastoj. Najbolje je torej, da se prijatelji združijo in naberejo denar ter ga nam za koledarje vpošljejo. Kar se tiče vsebine koledarja, omenimo, da bode čez 120 strani velik in da bode obsegal celo vrsto slik. Vse potrebno bode obsegal! Zlasti omenimo članke o raznih živinskih boleznih, o umetnem gnoju, o travništvu, o raznih zadevah, ki jih ljudstvo rabi v vsakdanjem življenju, o deželnozborskem volilnem redu, o občinskem redu itd. Poleg tega prelepe povesti iz ljudskega življenja, ki bodejo gotovo vsakemu poštemu človeku dopadle. Sploh, — naš „Štajerc“ev napredni koledar je knjiga, ki mora biti v vsaki napredni hiši! Torej na delo, somišljeniki, na delo za vaš koledar! Ne pustite se hujskati od nasprotnikov, ki vam ponujajo za drag denar ničvredno čtivo. Edino naš koledar vam daje za male denarje mnogo! Naročajte se!

Treba pomisliti! Opetovano so nas že prvaški listi napadli, češ da smo „nemčurji“ in bogve kaj še vse, ker smo omenili dejstva. Vsak človek, ki ne sliši trave rasti in planke zvijagati kakor uredniki prvaških listov, vedel bode, da so sledeči stavki čista resnica: Avstrija je bila od Nemcev ustanovljena, je postala po Nemcih velika in močna. Njena vladarska družina, Habsburžani, so nemške krvi in nemškega rodu. Avstrija je bila in bode velika le tedaj, ako bode ostala enotna, z enotnim državnim jezikom in z enotno armado. Sleherni človek mora vendar priznati, da je obstoj Avstrije nemogoč, ako

* Minar Zadravec se je baje „ekstra“ v Murek k Dornbečku vozil, da ga je rešil vina. Živijo „narodnost“, dokler ne sega v žep.

si ustanovimo sami babilonski stolp, ako se uvede komando za armado v vseh avstrijskih jezikih itd. Take neumnosti more le človek zahtevati, kateri nima ne srca in ne zmisla za Avstrijo. Mi, ki to svoje mnenje odkrito pove-
mo, smo pa seveda „nemčurji“ in bogve kaj še vse . . . Dobro, le psujte nas! Ali resnica je pa le na naši strani! Ne samo kar smo preje rekli, ne, še več trdimo in moremo tudi dokazati. Trdimo namreč, da tvorijo Nemci v Avstriji tudi največjo gospodarsko moč. In to velja v življenju več nego vse prazne besede. Avstrijski Nemci plačujejo skupno 2.127 milijonov kron davka. Vsi avstrijski prebivalci, ki niso Nemci, pa plačujejo skupno le 520 milijonov kron davka. Nemci, ki so po svojem številu gledali vseh drugih narodov v manjšini, plačujejo torej štirikrat več davka nego vsi drugi avstrijski narodi. To je le dokaz, kako krepko in zdravo je gospodarstvo nemških naših sosedov. In mi — beraški reveži, mi, od katerih se vsled prvaške politike vedno več oseb v Ameriko izseljuje, mi, katerih posestva prihajajo v vedno večjem številu na boben, mi naj bi peljali gospodarski boj proti tako močnemu nemškemu narodu? Mi naj bi bojkotirali tega nemškega sosedu? Ali ni to smešno? Da, smešno, kakor je smešna vsa prvaška politika!

Niti ob grobu ne počiva prvaško sovraštvo. Ves kulturni svet se je zgražal svoj čas nad dejstvom, da je neki politikujoči duhovnik na Koroškem iztrgal iz groba križ, ker je imel križ nemški napis . . . In zdaj moramo o enakem slučaju poročati. Na pokopališču v celjski okolici so se položili ob Vsehsvetih na grobe razni venci, med drugimi tudi taki z nemškimi napisi. Prvaškemu pisarju te prvaške občine to ni dopadlo in pustil je nasilno te vence iz grobov odstraniti . . . To se je zgodilo leta 1908!!! Torej — prvaško sovraštvo in prvaški fanatizem trajajo čez grob . . .

Iz Spodnje-Štajerskega.

Prvaška pobalinstva v Ptuj. Tistim prvaškim voditeljem, ki nimajo ničesar izgubiti in ki širijo razburjenje le zato, da bi v kalnem ribarili, ni prav, da je nastal mir. Nasprotno, vsak trenutek porabijo zato, da bi ljudstvo zopet iz novega vznemirili. Treba bode te fantične enkrat pošteno skrtati. Seveda, kadar se enega teh rogoviležev za ušesa prime, takrat že tuli vso prvaško časopisje: Slovence se zatira . . . Kakšno je to „zatiranje“ vbogih ptujskih Slovencev, naj dokazujejo sledeči slučaji: 1. Pretekli četrtek je šel gospod O. P. od godbene vaje približno ob 11 $\frac{1}{2}$ uri po noči domu. Nikomur ni storil nič žalega in vendar je bil na glavnem trgu od neznanih prvaških falotov s težkimi kamenji napaden ter ranjen. Le z begom se je mogel mož rešiti, ker drugače bi ga ti faloti pobili. — 2. Pretekli ponedeljek je bilo nekaj mlajših gospodov v okolici Ptuja. Na Bregu (približno pri krčmi „Lustiger Krieg“) so jih nekateri nahujskani prvaški zločinci s kamenji in kosami napadli; le z revolverjem v roki so se mogli nevarnosti rešiti. — 3. Gospod R. je bil pretekli ponedeljek zvečer pred kavarno v Ptuj napaden in od nekaterih divjakov tepen. — 4. Najnesramnejši čin pa je pobijanje šip na nemški deški šoli v Ptuj, ki se je zgodilo pretekli petek ponoči. Zbralo se je ponoči nekaj po prvaško vzgojenih ubijalcev, ki so šli z velikimi kamenji oboroženi k nemški šoli ter pobili tam 10 oken. Kamenje je letelo čez 20 metrov daleč. To podlo izzivanje je napravilo precej razburjenja in le treznosti Ptujčanov se imamo zahvaliti, da se prvaške izzivače pri vsaki priložnosti ne prime za ušesa. Policija bode pobijalce že dobila. Enkrat se mora to nesramno hujskanje nehati, ali pa naj vse vrag vzame. Zanimivo je, da se upajo smrkovi „lerpobi“ Senčarja tudi izzivati. Pred kratkem šele so izzivali na cesti nekega gospoda. Treba bode take mokronose paglavce čez koleno vzeti in jim 25 naštet. Ako nima Senčar toliko časti v sebi, da bi svoje učence pošteno vzgojil, prekrbela bodejo to drugi ljudje. Nečuvano je tudi, da se klati penzionirani učitelj Supančič, krčmar pri Brešču, po ptujskih ulicah v družbi opijanjenih fantalinov. Supančič, lepo čast delate svojemu stanu! Učitelj in „lerpobi“ na eni stopinji! Ali učiteljstvo na spodnjem Štajerskem je pač izgubilo ponos na svoj stan. Drugače bi tudi

šolski deci prepovedalo narodnjaške demonstracije. Kauklerjeva okoliška šola je v tem oziru pravo gnezdo. Kaukler, ki je svoj čas kmete imenoval „osle“, bi pač lahko bolje pedagogiko študiral. Istotako njegov zvesti tovariš Žerona, kateri ima vendar že nekaj čudnih spominov iz preteklosti. Omenili bi tudi, da je neki prvaški učitelj otroke opsoval, ker so peli cesarsko pesem . . . Mi vprašamo zdaj vse nenahujskane Slovence: Ali so to lepe razmere? Ali ni skrajni čas, da se temu infamnemu hujskanju napravi konec? Ako nam nikdo ne bode pomagal, pomagali si bomo sami. Od smrkovcev se ne bomo pustili izzivati! Zob za zob!

Iz sv. Lovrenca sl. gor. Čujemo prav neprijetne novice. Mi gotovo ne pričakujemo, da bi nas slabi, politikujoči duhovniki hvalili. Ali to smemo pač pričakovati, da se katoliški duhovnik dostojno obnaša in da ne rabi izrazov, ki so le pri neizobraženih ali pa pijanih ljudeh v navadi. Mi smo slišali sledečo novico. Kočar Martin Toplak in njegov zet sta imela neko tožbo. Slučajno sta prišla tudi z župnikom Horvatom iz sv. Lovrenca v dotiko. Ob tej priložnosti se je izrazil župnik Horvat tako-le: „Jaz sploh takega človeka, ki čita tega prašičjega (!) „Štajerca“, ne morem videti“. In neki farovski podrepanik, ki je stal poleg župnika in ki tudi čuje na ime Horvat, je dejal: „Jaz tudi ne!“ — K temu opomnim samo sledeče: Zanimivo je, da gospod župnik Horvat, torej rimsko-katoliški duhovnik izjavlja, da gotovih ljudi „videti ne more“, da jih torej sovraži. Gospod župnik, ali ste pozabili, da je prvi nauk krščanstva ljubezen? Ali ni Kristus učil, da se mora celo sovražnika ljubiti? Ali zdi se nam, da imajo gotovi duhovniki krščanstvo samo na jeziku in — niti tam ne. Kar se tiče izraza „prašičji list“, čestitamo veleoklicanemu župniku, akademiku (?) izobraženemu možu za lepe manire. Fini, elegantni ton je to, prav primeren blagoslovljenih ust. 15.000 naših odjemalcev in gotovo 30.000 naših čitateljev, ima župnik Horvat torej za „prašiče“, katere videti ne more. Lepo, lepo, gospodine fajmošter? Le eno vprašanje: ali ne hodite k tem „prašičem“ ravno tako fehtariti kakor h klerikalcem. Videti ne morete naprednjake, ali njih denar vam pa le diši!

Za vinogradnike. Kot neobestljiva posojila za revne vinogradnike na Štajerskem in svrhu rekonstrukcije po trsni uši uničenih goric dovolili sta država in dežela za posestnike iz sledečih sodnijskih okrajev sledeče svote: Arnfels 1.600 K, Celje 3.800 K, Kozje 14.900 K, Fernig 800 K, Ormuž 52.900 K, Konjice 9.700 K, sv. Lenart 15.700 K, Leibnic 18.700 K, Sevnica 7.800 K, Ljutomer 13.000 K, Maribor 81.000 K, Šmarje 11.500 K, Cmurek 1.000 K, Zgornja Radgona 30.900 K, Ptuj 60.000 K, Radgona 900 K, Brežice 24.700 K, Rogatec 31.300 K, Slov. Bistrica 19.400 K. Vse skupaj se je torej posodilo 400.000 kron. Dobilo je to svoto 848 potrebnih posestnikov. Od leta 1893 do leta 1908 sta izdali država in dežela po enakih delih skupno 3.949.260 kron in sicer za posamezne okraje sledeče svote: Arnfels 32.600, Celje 12.320, Deutschlandsberg 600, Kozje 386.820, Eibiswald 500, Fehring 800, Ormuž 410.520, Konjice 21.400, sv. Lenart 88.400, Leibnic 106.200, Sevnica 121.960, Ljutomer 118.160, Maribor 513.220, Šmarje 185.930, Cmurek 3.400, Zgornja Radgona 120.600, Ptuj 1.141.980, Radgona 900, Brežice 251.440, Rogatec 275.060, Laško 2.300, Slov. Bistrica 153.140. Največ je dobil torej ptujski okraj.

Sejem v Ptuj. Sejem z živino, konjami, žrebetami in prašiči dné 4. t. m. se je dobro obnesel. Bilo je prignanih 291 konj, 1.085 komadov govede in 640 svinj. Trgovina je bila pri navadnih cenah dobra. Prihodnji letni sejem in sejem z živino ter konjami se vrši 25. novembra, svinjski sejem pa dne 11., 18. in 24. novembra tega leta.

Smrtna nesreča. Konji so se splašili 16 letnemu hlapcu Paul Hartl v Šoštanju. Nesrečnež jih je hotel ustaviti; pri temu pa je prišel pod voz in bil tako težko ranjen, da je v par minutah umrl.

Izginil je, ne ve se kam, 50 letni ključarski pomočnik F. Müller v Mariboru.

Obesil se je v Mariboru poštni sluga Jakob Schrimpf. Vzrok samomora ni znan.

Dezertir. Od domobranskega polka v Mariboru je pobegnil 21 letni vojak Vincenc Verdnik; videli so ga v Hočah, kjer je tudi kradel. Hodil je s svojo ljubico okoli. Dolgo se ne bode veselil prostosti.

Krave splašile so se kočarici Kocbek³ iz sv. Treh kraljev. Nesrečnica je padla iz voza in si zlomila nogo.

Na železnici. Konduktar Joh. Flasch v Laškem je prišel z nogo pod mašino, ki mu je vse prste odrezala.

Tat. Kučijaž F. Ricka v Mistelbahu je ukradel svojemu gospodarju g. Jak. Heidler 2 konja in voz v vrednosti 1360 K ter je z nekim tovarišem vse zastavil. V Mariboru so tatova zaprli.

Umrl je v Gradcu bivši voditelj štajerskih Slovencev dr. Ivan Dečko. Mož je bil svoj čas naš nasprotnik. Ali vključ temu povemu odkrito, da so nam taki naravnostni poštene nasprotniki ljubši nego tisti jezuiti, s katerimi se moramo zdaj pretepavati . . . Dr. Dečko je bil preimeinitni značaj za prake. Zato so ga tudi sami — ubili. Bodimo odkritosrčni: Prvaški fanatiki klerikalne vrste so dr. Dečka toliko časa napadali, ker ni trobil v njih rog, dokler ni nesrečnež zblaznel . . . Zdej je dr. Dečko odmaknjen prvaškemu sovraštvu. Zdej mu bodejo tudi isti prvaki slavo peli. Ali res je in ostane: Dr. Dečko je žrtev prvaškega sovraštva! Naj bode nesrečnemu možu zemljica lahka!

Iz Koroškega.

Občinska volitev v Slov. Plajbergu je končala za prvaške odrešenike ugodno. Kakor znamo, so pri prvi volitvi naprednjaki zmagali. Črnuhi so pisarili toliko časa, da je bila volitev razveljavljena. Nekateri kmetje iz Sel so namreč žalibog svojo besedo požrli. Najprej so dovolili g. gozdarju Buda, da podpiše zanje pooblastilo s križom (X). Potem, ko so te kmete kranjski hujskači dovolj obdelali, preklicali so ta pooblastila. Mi pač ne verujemo, da bi to čudno in nemožnost postopanje dotičnim kmetom koristilo; sicer pa se že še pomenimo. Mož drži dano besedo! Pri novi volitvi ostala je napredna stranka s 4 glasovi v manjšini. Dva volica sta postala namreč v zadnjem hipu izdajalca, dva pa se kot strahopetneža nista volitve udeležila. V prvem razredu, kjer sedijo baje inteligentnejši ljudje, izvolilo se je namenoma prvakom v splošnem duševno enakovredne ljudi. Dober tek! Od sedanjega občinskega zastopa, ki šteje 12 članov, znajo komaj 2 ali 3 čitati in pisati. Pač sami modrijani! Občinski zastop analfabetov! Hahaha! Občinarji bodejo kmalu čutili posledice te volitve, kajti gospodarstvo analfabetov menda ne bode veliko prida. Ako se bode moralo večje doklade plačevati, potem so občani tega sami krivi. Prišle bodejo tudi cerkveno-konkurenčne doklade, ki so bile popolnoma nepotrebne. Le plačujte, saj ste — prvaki. Škoda, da trpijo tudi nedolžni . . .

Čudno, čudno! Korošci, namreč vi pravi Korošci, ki znate misliti in ki se ne pustite kvariti svojih možgan od kranjskih rogoviležev, — čitajte sledeče resnične novice: Koroški (?) škof Kahn daroval je 20 tisoč kron za tako imenovani „Delavski dom“ kaplančeta Arnuša v Podlublju. Ta „Delavski dom“ je hiša za teater, za hujskarijo, za popivanje in za ples. Škof je dal za to hišo 20.000 kron! Ima pač dobro srce, škof dr. Kahn! . . . Dobro srce? Hmhm! V Zhihpolju je pogorela slovita romarska cerkev. In isti škof Kahn, ki je dal za teatersko hišo Podlublju 20 tisoč kron, daroval je za pogorelo žihpoljsko cerkev celih 50 kron. In za cerkev v Slov. Plajbergu? No, tukaj mu je sploh drobiža zmanjkalo in ni niti vinarja dal! . . . To so dejstva, katerim nimamo ničesar pristaviti. Ali pravi Korošci in pravi kristjani si bodejo o škofu Kahnu pač ta svoje mislili . . .

Iz Velikoveca se nam piše z ozirom na famozni „popravek“ g. Sršeta tole: „Cenjeni g. urednik! Spominjam se, da sem pred kratkom bral v „Miru“, da g. Srše, najemnik „narodnega doma“ v Velikovecu plača 1.000 K tistemu, ki dokaže, da je on res kupoval živino po 22 gold. met. cent. To meni ni znano. Pač pa mi je znano, da je g. Srše kupoval še ceneje in sicer po 20 gold. met. cent. meso, ker je nekemu kmetu krava zbolela in jo je moral zaklati.

Kako pomladimo kisle travnike. Kislega travnika ne moremo lahko in hitro spremeniti v travnik s sladko travo. Mnogo lažje je pravočasno zabraniti, ali preprečiti, da se nam travnik ne skisa. Glavni pogoj je, da znižamo površje podzemeljske vode za toliko, da se zemeljska površina prezrači in da jo lahko primerno obdelujemo. Če je travnik nagnjen, tako da lahko vodo odpeljemo, potem so razmere ugodne in potem lahko izvršimo prvi pogoj s primerno drenažo in brez velikih stroškov. Mnogokrat zastopuje nato apnenje gnojenje, vďaka in primerna posevke dobre mešanice travnih semen. Večkrat pa bo na vsak način potrebno travnik preorati; večkrat bo tudi že dovolj podlago za prihodnje semenje, če posipljemo osušen travnik s plastjo prsti. V vsakem slučaju pa je potrebno izdatno gnojenje skaljevimi fosfati. Večkrat pa se čaka z obdelovanjem takega travnika, posebno, če je zemlja preveč oksisana, če ima preveč železa in če se da težko prezračiti. Tedaj bo smiselno in drugo močvirnato rastlinje rastle še bolj bujno ko prej. Se le z mnogokratnim oranjem, zračenjem in apnenjem se take rastline odstranijo. Če so enkrat odstranjene potem je najbolje, da imamo tam 2 do 3 leta njivo in še le potem, če so močvirnate rastline, popolnoma pregnane, posojemo mešanico sladkih trav za bodoči travnik.

Molža. Pomolžiti je kravo do čistega, kajti zadnje mleko je vedno boljše, mastnejše in na tolšči bogatejše, s tem se krava ohrani tudi dalj časa pri mleku. Vsled zanikrnosti dekle moramo zelo paziti in jih vedno v očeh imeti. Če bi merili namoženost mleko s smetanomerom (kremometerom) in sicer vsak liter posebej, bi videli, da je v prvem litru zelo vodeno, potem pa v vsakem vedno boljše. Vzemimo si vzgled: V prvem litru mleka je smetane 5%, v drugem litru mleka je smetane 8%, v tretjem litru mleka je smetane 11,5%, v četrtem litru mleka je smetane 13%, v petem litru mleka je smetane 15,5%. Če bi še zadnji liter razdelili na več manjših množin, bi videli, da je zadnje mleko skoro sama smetana, oziroma tolšča.

Ozki ogoni s štirimi brazdami. Piše Franz Škerlec v Vičancih pri Veliki Nedelji na Spohnjem (Štajerskem.) Na Spodnjem Štajerskem: v okrajih Ormuž, Ptuj in Ljutomer imajo še nekateri kmetovavci staro navado, da delajo ozke ogone na njivah. Ne mislim steni, da bi žalili katerega teh kmetov, ali opazujem že več let rast in pridelek na ozkih ogonih napram širokim. Res je, da je oranje kakor tudi drugo obdelovanje zemlje na ozkih ogonih hitreje in lažje; nasprotno pa tudi skoraj enkrat manj priraste na taki njivi, kakor na njivi, kjer se orjejo široki ogoni, recimo s kakimi 40—50 brazdami. V razgonu ne priraste čisto nič, na dveh brazdah, ki ležita zraven razgona, malo, v sredini takega ogona se nahaja tu pa tam cela zemlja, ne more zopet kaj prida rasti. Ako pa nastopi mala suša, trpijo rastline hudo na takih ozkih ogonih. Ob času žetve pa tožijo posestniki takih ozkih ogonov: pognojil sem njivo na debelo, ob pravem času sejal ali sadil, odstranil plevel i. t. d. pridelal pa sem malo, akoravno je vreme precej dobro ugodilo rastlinam. Ne more drugači in več prirasti, ker skoraj polovico njive rabiš za razgone, iz katerih ne potegneš nobenega pridelka. Vse drugače pa je na širokih ogonih, kjer je vsa zemlja jednako globoko sprezeana. V resnici je oranje na taki njivi bolj zamudno, pa kazalo bi bolje za tistega, ki ima malo njiv, da si uredi široke ogone, ker prirastle mu bode skoraj enkrat toliko, kakor na ozkih. Poznam dva posestnika, ki se svojim poljem mejita, obadva dobra in ob pravem času obdelujeta, močno gnojita in zemlja obeh teh kmetov je v jednakelem kulturnem stanju. Pa oni, ki ima široke ogone s 40 brazdami, potegne skoraj enkrat toliko pridelkov iz njive vsako leto, kakor njegov mejaš, ki orje ozke ogone s štirimi brazdami, akoravno sta njivi ena ko druga veliki. Kateri pa ima veliko njiv, naj tudi spremeni svoje njive v široke ogone. Na ta način mu je treba samo polovico njiv obsejati, pridelal pa bode toliko ko dosedaj; ostalo pa lahko spremeni v deteljišča in druge senožete, ščim si lahko pomore pri živinoreji, katera nas dandanes podpira na naših posestvih. Na širokih ogonih lahko žito kosiš in potrebuješ v približno polovico manj delavcev kakor pri žetvi na ozkih ogonih. Zraste pa tudi lepša koruza in lepši krompir; lahko se vsadi in vseje v ravnih ertah, da se okoplje, osiplje in krompir izkopava s takimi prostimi stroji, ki so nalašč za to pripravljeni. Delo se toraj pri taki naredbi z živino hitro in z malim trudom opravi. V slučaju pa, ako imaš njivo bolj v strmini ali v bregu, narediš tudi lahko široke ogone. Ali pomni, da jih orješ z takozvanim dvojčim oralom (Zwillings- oder Wendepflug). Oranje s takim oralom v bregu je res prijetno. Dragi tovariši kmetovavci! Ako skoz eno leto poskušiš, gotovo ostaneš pri tem.

Naši naročniki in čitatelji dobijo s 1. oktobrom zastoj novi časnik „Illustrirte Ueberrichte“ z nad 5000 podobami o urah, zlatenu in srobnemu blagu znane fabrike ur Max Böhnel, Dunaj IV. Margaretenstrasse 27/27. Poslijte tedaj Vas natančni naslov zgorajšnji firmi, ki Vam bode to ilustrovano knjigo zastoj in pošlino prosto vposlala.

Loterijske številke.

Gradec, dne 31. oktobra: 73, 76, 24, 44, 1.
Trst, dne 24. oktobra: 64, 13, 31, 71, 5.

Lepo posestvo

10 minut iz mesta Ptuja z nekaj oralo zemljišča se takoj proda. Vpraša se pri upravnistvu tega lista.

Zelo pridno dekle za prodajalno,

zvesto in zanesljivo, zmorno nemščine in slovenske, se sprejme do 1. januarja 1909 v pekariji in trgovini s soljo g. Josef Ornič v Ptuj. Tudi 1. učenca se tam takoj sprejme.

Učenec

za mešano trgovino, ki govori nemško in slovensko in ima prijazno zunanost, je zdrav in krepek ter od pridnih staršev, se takoj pod ugodnimi pogoji sprejme. Julius Deerinis, Leutischach okraj Arnfels. 744

Pohištva!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otroče postelje, postelje vloge, podglavnike itd. itd. po najnižji ceni, tudi na obroke, priporoča P. Srebre v Mariboru, Tegethoffova cesta 23. 642

Iz hvaležnosti

daje na pravih bolanin na pljučah trpečim bolnikom radovoljno pojasnila. Vpraša se pri K. Hedrich, vodja fabrike Deutsch-Lugos v Banatu, Parvygasse 752. 717

Iščem v primernem kraju posestvo

ki bi merilo 17—20 oralo. Prodajalci naj se blagovoljno obratijo na Peter Pangercić, Suhadole, posta Komenda pri Kamniku. 723

1 urarski pomočnik in 1 učenec

se sprejmeta pri g. P. Jurschnig, Str. Lovrene nad Mariborom. 748

Krepki pekovski učenec

se takoj sprejme v Gernerjevi pekarni v Poličanah.



Št. 44.931 08.
II. 6576

RAZGLAS.

Štajerski deželni odbor je sklenil, da priredi tudi leta 1909 stalne viničarske tečaje v svrhu temeljite izobrazbe viničarjev v ameriški trtni kulturi in v prometu sadno-drevesne šole ter v uresničenju sadonosnikov in ravnarjev z njimi. Ti tečaji se bodejo vršili na:

- 1) deželni sadjarski in vinogradniški šoli v Mariboru;
 - 2) deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnicu;
 - 3) deželni viničarski šoli v Ljutomerju;
 - 4) deželni viničarski šoli v zgornji Radgoni;
 - 5) deželni viničarski šoli v Skalici pri Konjicah.
- Ti tečaji pričnejo s 15. februarjem in končajo s 1. decembrom 1909.

Sprejme se:

- | | |
|------------------------|-------|
| v Mariboru | 14 |
| v Ljutomerju | 12 |
| v zgornji Radgoni | 16 |
| v Leibnicu | 24 in |
| v Skalici pri Konjicah | 20 |

sinov posestnikov in viničarjev.

Ti dobijo na imenovanih zavodih prosto stanovanje, polno hrano in poleg tega mesečne plače 8 kron.

Izobrazba v teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le v toliko tudi teoretična, v kolikor je to za predelavce in samostojne viničarje neobhodno potrebno.

Po končanem tečaju dobi vsak udeleženec spričevalo o svoji sposobnosti.

Da se sprejmejo v enem teh tečajev, vposlati imajo prosilci svoje prošnje, ki jih ni treba kolekovati, do najkasneje zadnjega decembra 1908 deželnemu odboru.

V tej prošnji je izrecno povedati, v katero preje omenjenih viničarskih šol želi prosilec vstopiti in je prošnjam priložiti:

- 1) dokaz o dokončanem 16. življenjskem letu;
- 2) mravnostno spričevalo, katerega mora župnijski urad potrditi;
- 3) zdravniško spričevalo, da ne trpi prosilec na kakšni nalezljivi bolezni;
- 4) odpustnica iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo udeleženci zavezati, da ostanejo od 15. februarja pa do 1. decembra 1909 nepretrgano v tečaju in da bodejo ubogali vsem izobrazbo tikočim se naredbam deželnih strokovnih organov.

Gradec, 28. septembra 1908.

Od štajerskega deželnega odbora

Edmund Graf Attems m. p.

Samo pravi je le

Thierry-balzam

zeleno muno kot znamko. Najmanj se pošlje 12/3 ali 6/1 ali patent polna družinska steklenica K 6—, Zabojo zastoji.

Thierry centifolij-mazilo

Najmanj se pošlje 2 doze K 3-60. Zabojo zastoji. Povsodi priznana kot najboljša domača sredstva proti bolečinam, pečenje v želodcu, krču, kašlju, hripavosti, vnetju, ranam itd. — Naslov za naročbe in denar:

L. Thierry, apoteka k angelj-varubu v Pregradi pri Rogatec. Zaloge v največjih apotekah. 237

Na vinograd eno uro od Maribora se sprejme

pridni viničar

s 5. do 6. delavskimi močmi in to pod zelo dobrimi pogoji. — Vprašanja pri gosp. Richard Ogriseg, Maribor. 737

Franz Schönlieb

puškar in posestnik v Borovljah na Koroškem

izdelovatelj umetnih pušk, izkušen v c. k. arzenalu, prevzame tudi popravila. Priporoča posebno puško na kroglo z leg. strelom, promer cevi 9,3 in 8,1 mm.

Mnogo ilustrovani cenik se dobi brezplačno!

Uradna šajba

št. 200: iz puške št. 161007, kal. 16 se je z enim strelom iz leve



voda za nočno strelno orožje v Borovljah na Koroškem.

Izdelatelj in edino opravilni izdelovatelj „Schönlieb-aliane-borunge“ z najboljšimi in najstanejšimi strelmi sedanosti do 100 korakov z dobrim „durchschlagom“ (glej sliko strela!) Moja „Aliane-borunga“ strelja s črnim in brezdimnim smodnikom brezdimno najzanesljiveje in najbolj ojstro ter presega najboljše angleške, ameriške in druge „borunge“. Zato vporablja vsak razumen lovec to „Schönlieb-aliane-borunga“. Vsaka slaba puška se naredi z mojo „borungo“ pod garancijo dobrega streljajoča. Cena zato K 10— Vsak dan dobivam zahvalna pisma. Atelier za izdelovanje najfinjših lovskih pušk sedanosti, ki so pač prve vrste. Priporočam novosti v mojih kakor pero lahkih

„aliane“ puškah

vseh sistemov z mojo „Schönlieb-aliane-borungo“ ki presega vse druge fabrike inozemstva in domačije.

Blagorodni g. F. Schönlieb! Z poslano puško kal. št. 161 borungo sem izredno zadovoljen; na 100 korakov sem dosegel krasne uspehe; Vaša borunga je najboljša in presega angleška. S pozdravom A. Eugenberger, c. k. inženir v Suczowi.

Ako ne dopade, vzamem puško nazaj! Izmenjam jih ali pa plačam denar nazaj!

Prodaja sadnih dreves.

Podpisani naznani da ima 10 tisoč štiri letna sadna drevesa na razpolago in sicer sledeča:

- | | |
|-----------------------------------|---------|
| Virginski rožnik | poletni |
| Kardinal plamenasti | |
| Štaj. zimski mošancelj | |
| Vel. renski bobovec | |
| Vel. kaselski kosmač (reneta) | |
| Zlato-rumen kosmač | zimski |
| Kanadski kosmač (pariški rambour) | |

Cena za komad 60 vin.

Za čistost vrste (sorte) se jamči.

Naročila sprejema **Vek. Štelcer**, posestnik drevesnice v Sent Ilju v slov. gor.

Mlinarski učenec

se takoj sprejme proti plačilu in oskrbi pri

F. C. Schwab,

lastnik mlina v Ptuj.

Pravo domače platno

za rjuhe in obleko priporoča vedno v veliki zalogi trgovina

Brata Slawitsch v Ptuj (pri mostu Wagplatz).

Kravji majerski ljudje

z mesečno 90 K, prosto stanovanje, luč, dr. in deputatni vrt se takoj sprejmejo. Ponudbe, katerih se pove prejšnjo službo, se pošlje upravnemu temu listu.

prosite za osebno, hipotekarno ali realno

posojilo

zahtevajte brezplačni prospekt

Meller L. Egyed, Budapest

XI. Lónyai-utca 7. — Telefon interurban 46—31.

Svarilo

pred osleparjenjem!

Opozoriti cenjene čitatelje tega lista, da posnemajo tuji v zadnjem času zopet moje inzerate ter da prodajajo navadne plehnate ure, ki se jih dobi povsod po K 3.— kot prave „železniške Roskopf“-ure, katere prodajam že mnogo let v polno zadovoljnost c. k. državnih železnic, se dobijo le z zgorajšjo varstveno marko po moji firmi in so vsa druga naznanila navadne sleparije.

Moja originalna „železniška Roskopf“-kosta brez sekundnega kazalca K 7.—, s sekundnim kazalcem K 8.—, 3 leta garancija. Se pošlje po povzetju

Max Böhnell, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27

urar, sodn. zapris. cenilnik in strokovnjak

Katalog s 5000 slikami zastoj in poštne prosto. 692

**Jos. Kasimir**

trgovina z mešanim blagom

nasproti **W. Sirk's Nfl.** in **filijalka** nasproti minoritske cerkve preje **O. Gassner****PTUJU**

prilporeča svojo bogato zalogo v spekerijskem, materijalnem, barvnem, galanterijskem, kratkem in reznem blagu, 80% jesihovalo kislinu, laško, bučo in namizno olje, vse vrste moke, riža, kave, čaja.

Novost!!

Novost!!

Podagrini kopeljni sol

Lukulus ter klajno apno (Putterkalk) za svinje, žganje v steklenicah ter vse drugo pri najboljši in najcenejši postrežbi.

Red Star Line Antwerpen**v Ameriko.**

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New-York in v Filadelfijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene

103 pojasnila daje

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaji

ali

Franc Dolenc, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41.

Varstveni list

v znesku K 3.—

Od 1. oktobra do 1. decembra 1908 se ta varstveni list (Gutschein) v znesku K 3.— pri pisni naročbi v najmanjši svoti K 30.— nakrat proti vpisiljavi za K 3.— v plačilo vzame. Poleg tega dobi vsak naročitelj lepi koledar zastoj

Max Böhnell, Dunaj

IV. Margaretenstrasse šte. 27/27.

Zaloga ur, zlatega in srebrnega blaga.

Zahtevajte moj glavni katalog s 5.000 podobami zastoj in poštne prosto. 695

Tvrdeke ponujajo pod starim plaščom znamk i. t. d.

Železniške Roskopf

še vedno po stari ceni za

K 7.— namesto samo K 5.—

vključ temu da so resnični izdelovalni troški vsled kolosalnega razširjenja in novih mašin itd. že pred meseci za tretji del padli. Ta orig.

železniška Roskopf, katero izdeluje le neka švicarska firma, ima pravo

proti prahu zavarovano niklasto ohišje, emajlni list, kolese po novi

zbojščani patent-konstrukciji, vse v kamenjih tekoče za eno minuto

regulirano, garancija 3 leta, po zahtevi takoj denar nazaj. Cenik

s 1000 slikami zastoj.

**A. KIFFMANN**

tovarna ur, zaloga, izvoz zlatnine in srebrnine 729

v MARIBORU P. L.

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

se dobijo odnimal kepele s hlaponom po sledenju jako snižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 uri popoldan za 60 vin. (30 kraj. cajev.) 578

Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pottauer Badeanstalt).

Božične premije.

Vsak p. t. kupec, ki v času od 1. septembra do 30. novembra naroči pismo najmanj za 40 K nakrat, dobi kot božično gratis-premijo eno I-a Adler-Roskopf-Alarm-budilnico št. 4343 s ponoči svitlo cifernico in vrednosti K 420, poleg tega 3-letno pisarno garancijo.

Kdor naredi tako naročilo v najmanjši svoti K 60— nakrat, dobi eno švicarsko zistem Roskopf patent-anker-remontoar-uro šte. 4060 v vrednosti K 5— s 3-letno pisarno garancijo.

Taisti kupec, ki v času od 1. septembra do 15. decembra naredi pismo naročilo v najmanjši svoti od K 20— nakrat, dobi eno angelsko zvonjenje za božično drevesce šte. 1 v vrednosti K 150.

Poleg tega dobi vsak naročitelj 96 strani močni koledar za 1. 1909 zastoj. Onim naročilom, ki pridejo po označenem času (po 30. novembru oz. 15. decembru) se te gratis-premije na noben način ne podelijo.

Priporočamo tedaj, da se nam pošlje zlasti božična naročila že v mesecih september, oktober, november.

Prva tovarna ur **Hanns Konrad** v Brüxu št. 1574 (Češko.)

Moj 200 strani močni, 3000 podob obsegajoči glavni cenik se po zahtevi vsakomur zastoj in poštne prosto pošlje. 625

Pozor, gospodje in mladeniči!

V svoji lekarnski praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR** št. 1. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje pralaj in vsako drugo kožno bolezen glave. Naroči naj si vsaka družina. Imam mnogo priznanj in zahvalnic. Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K.



Naročite samo pri meni pod naslovom

Peter Jurišić

lekarnar v Pakracu šte. 200 v Slavoniji. 579

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj srušen kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takej razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 58

Gospodska ulica št. 11. — Herrengasse Nr. 11.

Karl Kasper

trgovina z mešanim blagom in ces. kr. skladišče smodnika

v Ptuj šte. 11

prilporeča pri najnižji ceni: kavo surovo in žgano, olje, riž, sladkor, čaj, rum, vonjave, petrolej, mlo, kakor vsakovrstno drugo spekerijsko blago; nadalje prilporeča raznesilni smodnik, črni in rujavi smodnik za lovce, posebno fini lovski smodnik v škatalih, drobni svinec, kaplos, patrone za puške in revolverje i. t. d. — Glavna zaloga **Tomaževih žilindrov, kajalov, 40%—no kalitjevo sol** za gnojenje travnikov, njiv, za jesen in spomlad. — Prodaja **žveplenokislega amonjaka** in **superfosfata** za gnojenje vinogradov.

Postržba jako urna in solidna.

Pri letošnji draginji

se zamore štediti le pri dobrem nakupu. Pokrijte torej svojo potrebo na perila za postelj in telo, na oblekaj za gospode, dame in otroke, na potrebščinah za neveste samo direktno pri fabrikanu. Pišite nam in posljemo vam

zastoj

in poštne prosto naš najnovejši krasno ilustrovani umetno tiskani cenik. Iz njega prilporečamo posebno:

44 vinarjev Ostanki (resti) 44 vinarjev

pri metru brez napak pri metru

6—12 m dolgi po izvolitvi v lodno, barhentu za obleke, flanelu za srajce, stožih za zimsko obleko, caj za postelj, oksford, plavi druk, piké, stožih za bluze, caj za predpasnike, antlje, vse garantirane čiste-barvno. Ženske bluze v voljni ali barhentu, moderno, solidne, vse velikosti od K 350 naprej.

Ženske trikotne srajce zelo gorke od K 230 naprej

Ženske trikotne hlače, mehke za zimo od K 170

Moške trikotne srajce za ovratnikom ali brez od K 2—

Moške trikotne spodnje hlače, debele in gorke od K 150

Lodni mantelji za dečke za 6—14 letne od K 650

Moški lodni mantelji za vsako velikost od K 1140

Ženska zgorajja krila, najboljši snit od K 550

Dobre težke dečke za konje, krijejo celega konja od K 3—

in mnogo drugega. Pišite po katalog na 683

Gebr. Reichart, fabrikanti Dornbirn 20, Vorarlberg.

!!Puške!!

Lancaster od K 26.—, flobert-puške od K 8'50, pištole od K 1'50, samokresi od 5.—. Popravljanje po ceni. 587

Cenik s slikami franko.

F. Dušek, Opočno

št. 104 na državni železnici, Češko.

„Triumph“ Brez konkurence! Ni bazarsko blago!

Najvišje odlikovanje: Odlikovana z veliko zlato medaljo, s častnim križcem, Dunaj 1904.

3 mesece za 1 krono.

Povsod luč

samo znovo popravljeno, edine res rabljivo in zanesljivo električno žepno lampo, znamka „Triumph“ kajti mi garantiramo, da zamorete svetilni s to lampo, katero napolnite le enkrat, pri vsakodnevni kratki rabi skozi 3 mesece.

Tisočkrat najboljšo dokazano. Ni igrača ali krama brez vrednosti kakor podobni fabrikati. 707

Absolutno brez nevarnosti se lahko in brez težave v zepu nosi.

Neodvisna od vetra in vremena. Se lahko rabi; baterija se da izmenjati.

Nedoseženi efekt svetlobe! Najdaljše trajanje!

Cena ene kompletne lampe	K 3.—
3 komadi	K 8'10
Z povečevalno linzo 1 komad	K 4.—
3 komadi	K 10'80
Dvojno-močne nadomestne baterije komad	K 1.—
Z trajnim (Stell.) kontaktom (obe roki prosti) kom. K 4.— in K 5.—	
Z pripravo za obesiti in trajnim kontaktom posebno praktično komad	K 5.— in K 6.—

Edina razpošiljatev proti povzetju samo po

„Export-Unien“ Abt. 92, Dunaj 55.

Popolni ceniki tudi vseh drugih enakih predmetov zastoj in franko.

Varstvena marka „Anker“

Liniment Caspici comp.

nadomestilo za

anker-pain-expeller

je znano kot edipaljšajoče, izvrstno in bolečine odstranjujoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 1'40 in K 2.—. Pri nakupu tega priljubljene domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v štampilj z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.

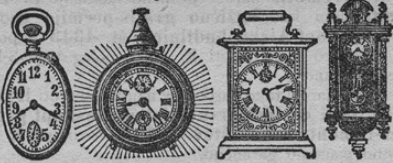
Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“

v Pragi, Elisabethstr. št. 5 nov.

Razpošilja se vsak dan. 690

5000 ur zastoni

katalog pošljem vsakomur brez plačila zastoni in prosto.



Rosk. pat. 8—
Sreb. Ros. 6—
Zel. b. Ros. 7—
Sreb. dvojni 8—
mašelj 8—
Budinica 240
Svetla cif. 8—
Stolp. zvon. 5—
kuhinj. ura 5—
J. budinica 8—
„Schlagw.“ 8—
Godha 10—
6 valčkov. 12—
Z godbo 12—
Ura na pen-
delj 70 cm. 7—
Stolp. zvon. 8—
Zbudinica 10—
Z godbo 12—

Original Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios, Analfa, c. k. izkušeno, od K 13—; srebrno in zlato blago po originalnih fabriških cenah. 3 leta garancija. Izmenjava ali denar nazaj.

Max Böhnell, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27 v lastni hiši.

Zapriseženi cenitelj in strokovnjak. Največja in najstarejša

tvrdka. Osnovana l. 1840.

5000 slik-katalog zastoni in poštnine prosto. 694

5000 goldinarjev plačila

= za osebe brez brade in za plešče =

Lase in brado se dobi zanesljivo v 8 dneh po pravega „Mos Balsama“. Stari in mladi, gospodje dame rabijo samo „Mos Balsam“ za pridobitev obrv in brade, kajti dokazano je, da je ta „Mos Balsam“ edino sredstvo moderne znanosti, ki upliva med 8 dnevi na lasne papile tako, da prično lasi takoj rasti. Garantiramo neškodljivost.

Ako to ni istina plačamo

5000 goldinarjev v gotovini vsakomur ki je rabil „Mos Balsam“ in ostal brez brade, obrvi ali z redkimi lasi.

Op. Mi smo edina tvrdka, ki prevzame tako jamstvo Zdravniški popisi in priporočila. Nujno svarimo pred ponaredbami!



Ozira se na moje poskuse z vašim „Mos Balsamom“, vam lahko naznam, da sem s njim popolnoma zadovoljen. Že po 8 dneh so se pojavili očitno lasi; ako ravno so bili lasi svitli in mehki, so bili vendar krepki. 2 tednih dobila je brada svojo naravno barvo in tedaj šele se je pokazal imenitni vpliv vašega balzama. Hvalno ostajem I. C. Dr. Tverg. Kopenhagen.

Podpisana lahko vsakomur pravi „Mos Balsam“ kot zanesljivo sredstvo za pridobitev las priporočam. Tudi sem dalje casa na tem, da so mi izpadali in so se pojavili čisto goli prostori v laseh. Ko sem pa rabil 3 tedne „Mos Balsam“, pričeli so lasi zopet rasti in so postali težki ter polni. Gdč. M. C. Andersen, Ny Vestegade 5, Kopenhagen.

1 zavoje „Mos“ gold. 5. Dobi se po povzetju ali s tem, da se plača naprej. Pisite na največjo specialno pošto govino sveta:

Mos-Magasinet, Copenhagen 395 Dänemark.

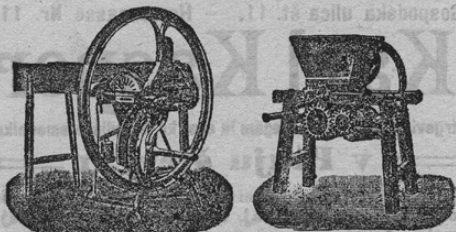
Dopisnice se frankirajo z 10 vin., pisma z 25 vin.



Potniki v Ameriko
Hateri, kelijo dobro po ceni in kmetijsko poloviti raj se obrnejo na **Simona Kmetetka** v Gubjani Klotovske ulice 28. Škafvrstna Pijasnica dajo se brezplačno.

Fabrika kmetijskih in vinogradniških mašin

Jos. Dangel's nasled. v Gleisdorfu (Štajersko)



priporoča najnovejši vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, reber za koruzo, sesalnice za gnojnice, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handschlepp- und Pferdeheuren) za mrvo obračati, stroj za kosnjo trave in žitja, najnovejši gleisdorfske sadne mline v kamenitih valčkih zacinate, hidravlične preše, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differenzial Hebelpresswerke) patent „Düchsch“, dajo največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože (Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Cenik zastoni in franko. 483

Vzdržanje zdravega želodca

temelji v glavnem v vzdržanju pospeševanju, in urejanju prebavljenja ter odstranjenju neprijetnega zamaščenja (Stuhlverstopfung). Dobro, iz zdravilnih zelenjav pripravljeno, apetit in prebavljanje, pospešujoče sredstvo, ki odstrani zane posledice nezmernosti, napadne diete, prehlajenja, zamaščenja, sestava preobilne kisline n. p. „Sodbrennen“, napenjanje itd. in krčne bolečine odstrani in zmanjša dr. Rosa Balsam za želodec iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavijka nosijo posebno deponirano varstveno marko.

Glavni depot: Apoteka **B. FRAGNER**, c. kr. dvorni liferant „zum schwarzen Adler“ PRAGA, Kleinseite 203 kot Nerudaceste.

Postna pošiljatev vsak dan.

1 cela steklenica 2 K, 1/2 stekl. 1 K. Po pošti proti naprej pošiljati K 1.60 se 1 malo steklenico, K 0.80 pa 1 veliko steklenico, K 4.70 2 veliki, K 8.— 4 velike, K 22.— 14 velikih steklenic franko vseh stacionov Avstro-Ogerske po šilja. Depoti v avstrijskih avstrijskih

Giht, revmatizem in astma



Pred ponarejenjem naj se varuje s tem, da se ozira na to varnostno marko.

Ernst Hess, Klingenthal i. S.

Dobi se tudi v Ptuj 736

apoteka „zum Mohren“ H. Molitor.

Ceno perje za postelje

ena kila sivga, šlisane K 2—, na pol belega K 2.80, belega K 4—, prima mehke K 6—, visoko prima, najboljša vrsta K 8—, peresje (daunen) sivo K 6—, belo K 10—, od 5 kil naprej franko!

Gotove postelje

iz lesnega, rdece, plave, rumeno ali belega inleta (Nanking), ena tuha, velikost 170x116 cm. z 2 glavnima blazinama, 80x85 cm, dobro napolnjene, z novim, sivim, čistim, krepkim in trajnim perjem K 16—. Napol-daune K 20—, daune K 24—, tuha sama K 12—, 14—, 16—, glavne blazine K 3—, 2.50, 4—, pošlje po povzetju, zavoj gratis, od K 10— naprej franko 728

Max Berger, Deschenitz št. 229, Böhmerwald.

Kar ne dopade, denar nazaj ali izmenjava. Cenik zastoni in franko.

V Mariboru, Pfarrhofgasse št. 7 (blizu glavne pošte) ustanovil se je

koncesijovani urad

za navodila in pojasnila v vojaških zadevah, posebno pa glede oproščenja (frajenje) vojaške službe.

Budinica s stolpovim zvonjenjem K 650

z zvonovi kakor v stolpu

I-a kvaliteta, 3 otezi, bije cele in polovne ure, budi z močno glavnim stolpovim zvonom, cifernica ki svetli po noči, lepo polirano okvirje, meri 30 cm.

K 650

3 leta garancija. Pošiljatev po povzetju.

Max Böhnell, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27.

Katalog s 5000 slikami zastoni in poštnine prosto. 690

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta **1862.**

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni denarni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8-12 ure.

Občjenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsa-

kega med hranilnične zadeve spada-

jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-

vanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno

vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.